

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Штефюка Олександра Олександровича «Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: теоретико-прикладний аспект» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право

1. Обґрунтування теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету.

Становлення та розвиток органів місцевого самоврядування в Україні перебуває під впливом різних факторів. Їх дослідження розкривають окремі аспекти їх правового статусу. Одним із ключових елементів адміністративно-правового статусу таких органів є повноваження. Разом з іншими елементами, такими як «функції» та «компетенція» ними забезпечується реалізація покладених на органи місцевого самоврядування завдань. В контексті європеїзації публічного права загалом та адміністративного права зокрема, відбувається розширення переліку повноважень які забезпечують реалізацію прав і свобод людини у різних сферах суспільного життя. Реалізуючи положення Конституції України про цінність людини, її життя та здоров'я, честі та гідності, органи місцевого самоврядування, у світлі останніх законодавчих змін, поступово почали набувати нові, раніше не властиві їм повноваження. Забезпечення людиноцентристської парадигми у діяльності такої системи органів відбувається, у тому числі, через категорію «публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування» яка є новою як для доктрини адміністративного права так й практики його застосування.

В українському адміністративному праві системні дослідження категорії «публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування» не проводились у зв'язку із змінами у законодавстві про реформу місцевого самоврядування, адміністративні послуги та адміністративну процедуру. В той же час, доктриною вітчизняної адміністративно-правової науки проведено змістовний науковий аналіз адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування, їх компетенції, повноважень та функцій. Вищеперераховані категорії досліджували В.Б. Авер'янов, О.В. Батанов, І.І.

Бабін, С.Б. Боднар, В.М. Бевзенко, Р.О. Гаврилюк, А.А. Єзеров, О.Н. Євтушенко, В.Я. Журавель, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, І.Б. Коліушко, О.В. Кузьменко, І.В. Ковбас, П.І. Крайній, М.М. Кобилецький, Т.О. Мацелик, Р.С. Мельник, П.С. Пацурківський, Ю.З. Торохтій та інші. Окремі розвідки в частині дослідження саме практичної складової реалізації органами місцевого самоврядування повноважень під час надання адміністративних послуг та оновленого законодавства про адміністративну процедуру (Б.М. Гук, В.І. Горбатюк, О.Д. Дрозд, О.А. Задихайло, А.А. Казанчан, В.В. Кравченко, А.М. Луцик, О.Г. Ляшенко, В.П. Тимошук, О.М. Соловійова, А.М. Школик, А.А. Шарая та інші) не вичерпали своєї важливості. Водночас, актуальність досліджуваної теми обумовлена необхідністю виконання низки європейських документів щодо вдосконалення функціонування системи органів публічної влади які Україна зобов'язана виконати для успішного вступу до Європейського Союзу.

Дисертаційне дослідження спрямоване на розв'язання теоретичних та практичних викликів у царині тлумачення, визначення та реалізації публічно-сервісних повноважень органами місцевого самоврядування в Україні; пояснення їх правової природи з точки зору парадигми людиноцентризму; застосування досвіду країн-членів Європейського Союзу для аналізу можливих позитивних та негативних наслідків надання органам місцевого самоврядування таких повноважень.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане на базі кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в рамках «Публічне право як цінність»/«Public law as a value» (державний реєстраційний номер 0120U105707), що підтверджує її інтеграцію у плани наукових досліджень кафедри та університету.

Мета і завдання дослідження. Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування є метою дослідження.

Задля досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

1. Сформулювати поняття «публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування» як одного із важливих елементів їх адміністративно-правового статусу.

2. Визначити правову природу публічно-сервісних повноважень та їх зв'язок із загальними категоріями «повноваження», «функція», «компетенція».

3. Розглянути публічно-сервісні повноваження як важливий елемент у парадигмі людиноцентризму як правової концепції.

4. Розкрити зовнішнє вираження публічно-сервісних повноважень крізь призму надання органами місцевого самоврядування адміністративних послуг.

5. Проаналізувати вплив принципу верховенства права на модернізацію інституту повноважень органів місцевого самоврядування та реалізацію їх публічно-сервісних повноважень.

6. Охарактеризувати діяльність органів місцевого самоврядування як окремого суб'єкта крізь призму реалізації ним публічно-сервісних повноважень.

7. Продемонструвати вплив принципів адміністративної процедури на реалізацію публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування.

8. З'ясувати особливості правового регулювання під час реалізації органами місцевого самоврядування публічно-сервісних повноважень через інститут адміністративної процедури.

9. Розкрити особливості еволюції інституту публічно-сервісних повноважень у країнах Європейського Союзу, зокрема тих, які набули членство після розпаду Радянського Союзу.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини щодо взаємодії осіб з органами місцевого самоврядування для реалізації суб'єктивних прав і свобод через публічно-сервісну діяльність та публічно-сервісні повноваження.

Предметом дослідження є повноваження органів місцевого самоврядування в частині здійснення публічно-сервісної діяльності.

Методологія дослідження. У дисертаційному дослідженні використано кілька методів дослідження. За допомогою цивілізаційного методу показано впровадження публічно-сервісних повноважень як наслідок впливу парадигми людиноцентризму. Порівняльно-правовий метод дозволив встановити зв'язок між розвитком публічно-сервісної складової у діяльності органів місцевого самоврядування в Україні та впливу законодавства зарубіжних країн у цьому процесі. Метод історизму дозволив продемонструвати поступальний розвиток людиноцентризму в українському адміністративному праві що вплинуло на зміну правового статусу органів місцевого самоврядування шляхом наділення їх публічно-сервісними повноваженнями. Використання функціонального методу забезпечило виокремлення викликів які існують у сфері закріплення поняття «публічно-сервісні повноваження» у законодавстві про місцеве самоврядування в Україні.

2. Формування наукового завдання, нове вирішення якого отримано в дисертації.

Дисертаційне дослідження Штефюка О.О. стосується категорії «публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування» та формулювання її визначення задля майбутнього застосування у теоретичному та практичному аспектах забезпечення діяльності таких органів. Поява такого різновиду повноважень, за твердженням дисертанта, є наслідком поступового формування та впливу парадигми людиноцентризму. Проаналізовано зарубіжний досвід формування законодавства про місцеве самоврядування через передання публічно-сервісних повноважень від органів виконавчої влади на місцевий рівень. Досліджено актуальне законодавство про адміністративні послуги та адміністративну процедуру які надають змогу органам місцевого самоврядування забезпечувати права та свободи людини на локальному рівні. Встановлено можливі виклики які можуть виникнути внаслідок передання таких повноважень та шляхи їх вирішення.

3. Наукові положення розроблені особисто дисертантом та їх наукова новизна.

У дисертаційному дослідженні «Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: теоретико-прикладний аспект» дисертантом Штефюком Олександром Олександровичем наукові положення розроблені ним особисто та відповідають критеріям наукової новизни та оригінальності. Уперше систематично проаналізовано, у взаємодії між собою, законодавство про місцеве самоврядування, адміністративні послуги, адміністративну процедуру що безпосередньо впливають на формування публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування. Новизною є вивчення трансформації правового статусу органів місцевого самоврядування як наслідок зовнішнього вираження парадигми людиноцентризму та забезпечення реалізації концепції «сервісна держава». Дисертантом, вперше, сформульовано авторське визначення категорії «публічно-сервісні повноваження», під якими слід розуміти різновид повноважень, які реалізуються органами місцевого самоврядування під час видання ними позитивного адміністративного акту на адресу приватних осіб, спрямовані на забезпечення їх прав та свобод в різних сферах суспільного життя та виражають публічно-сервісний характер правових відносин між такими суб'єктами публічних правовідносин. Вивчено способи правового закріплення за органами місцевого самоврядування у країнах Європейського Союзу публічно-сервісних повноважень як результату європеїзації законодавства про місцеве самоврядування й виконання завдань щодо вступу країн до Європейського Союзу. Одержані результати суттєво доповнюють сучасну доктрину та практику українського адміністративного права.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій, які захищаються.

Науковий рівень дисертаційного дослідження відповідає вимогам до робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. Результати одержані шляхом аналізу чинного вітчизняного та європейського законодавства: Конституції України, законів, законодавства ЄС, підзаконних

нормативно-правових актів, наукових досліджень які відображені у різноманітних наукових працях з проблематики місцевого самоврядування, судових рішень. Достовірність підтверджується апробацією у чотирнадцяти наукових публікаціях: трьох статтях у фахових виданнях України, одній статті, яка додатково відображає наукові результати дисертації та десяти тезах конференцій, а також відсутністю плагіату що підтверджується результатами перевірки системою Turnitin.

5. Рівень теоретичної підготовки здобувача, його особистий внесок у реалізацію конкретного наукового завдання. Рівень обізнаності здобувача з результатами наукових досліджень інших учених.

Здобувачем Штефюком О.О. продемонстровано високий рівень теоретичної підготовки. Ним опрацьовано значний масив наукових джерел вітчизняних та зарубіжних вчених, нормативних актів, окремих рішень судів. Усі науково значимі результати отримані особисто Штефюком О.О. за методичного супроводу наукового керівника, доктора юридичних наук, професора Ковбаса Ігоря Васильовича.

6. Наукове та практичне значення роботи.

Одержані результати дисертаційного дослідження мають значення в: *науково-дослідницькій сфері* (для вдосконалення існуючих положень, теоретичної й практичної складової з вивчення повноважень органів місцевого самоврядування загалом та публічно-сервісних повноважень зокрема); *правозастосовній сфері* (для вдосконалення чинного законодавства яким здійснюється правове регулювання адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування); *навчальній сфері* (для підготовки відповідних навчальних та навчально-методичних матеріалів, посібників з відповідних дисциплін).

7. Використання результатів роботи.

Одержані за результатами дисертаційного дослідження положення можуть використовуватись під час викладання «Адміністративне право», «Адміністративне право та адміністративне судочинство», «Екологічне та земельне право», «Публічне право: методологія тлумачення і застосування»,

підготовки необхідного навчально-методичного забезпечення. Практичні рекомендації можуть бути використані у адміністративній реформі, реформі місцевого самоврядування в Україні, в тому числі, у світлі європеїзації адміністративного права та розширення можливостей одержання приватними особами публічних послуг у межах територіальної громади.

8. Повнота викладу матеріалів у публікаціях та особистий внесок здобувача.

Результати дисертаційного дослідження відображені у 14 наукових працях: 3 статтях які опубліковані у фахових виданнях України з юридичних наук, 1 статті, яка додатково відображає наукові результати дисертації, а також 10 збірниках тез або публікаціях матеріалів всеукраїнських, міжнародних науково-практичних конференцій.

Наукові праці у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Ковбас І.В., Штефюк О.О. Сервісні повноваження органів місцевого самоврядування: поняття та основні принципи. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. №2. С. 110-115.
2. Штефюк О.О. Публічно сервісні повноваження органів місцевого самоврядування Румунії: загальний нарис. *Академічні візії*. 2025. Вип. 43. С. 1-8.
3. Штефюк О.О. Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: в пошуках оптимального формату. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція*. 2022. №60. С. 34-38.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Штефюк О.О. До дискусії про публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні. Гарантії та забезпечення прав людини в Україні: становлення, розвиток та перспективи. Збірник тез доповідей та повідомлень за матеріалами круглого столу, присвяченого Міжнародному

дню прав людини (м. Харків, 4 грудня 2022 р.). Харків : НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2022. С. 130–134.

5. Штефюк О.О. Правова природа публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування в Україні. Забезпечення прав людини в умовах воєнного стану в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (15 грудня 2022 року): ел. збірник / Ред. кол.: О. Васильченко; О. Лотюк; П. Діхтієвський; В. Пашинський; А. Матат. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2022. С. 150–152.

6. Штефюк О.О. Нормативно-правове закріплення публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування в Україні в сучасних умовах. Трансформація законодавства в умовах воєнного стану та післявоєнного часу: стан та перспективи. Збірник тез доповідей та повідомлень за матеріалами круглого столу (м. Харків, 17 березня 2023 р.). Харків. НЮУ ім. Ярослава Мудрого. 2023. С. 216–219.

7. Штефюк О.О. Правові аспекти діяльності органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Еволюція доктрини адміністративного права в Україні. Збірник тез доповідей та повідомлень за матеріалами круглого столу присвяченого 30-ти річчю Національної академії правових наук України (м. Харків, 19 травня 2023 р.). Харків. НЮУ ім. Ярослава Мудрого. 2023. С. 155–158.

8. Штефюк О.О. Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування як невід'ємна складова захисту прав людини публічною адміністрацією. Права людини та публічне врядування в сучасних умовах: Матеріали VI Міжнародного правничого форуму, м. Чернівці, 9 червня 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 267–271.

9. Штефюк О.О. Правові принципи реалізації публічно-сервісних повноважень органами місцевого самоврядування. Публічна влада: проблеми реалізації повноважень в умовах воєнного стану та відбудовного періоду. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (22 лютого 2024 року): електр. збірник / Ред. кол.: О. Васильченко; П. Діхтієвський; Т.

Коломоєць; А. Мамула; В. Мушенюк; В. Пашинський; Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024. С. 381–384.

10. Штефюк О.О. Судовий захист прав, свобод, інтересів особи під час дії воєнного стану. Права людини та публічне врядування в сучасних умовах. Матеріали VII Міжнародного правничого форуму, 28 травня 2024 р., м. Чернівці/ Уклад. І.В. Ковбас, І.І. Бабін, О.І. Ющик, І.Ж. Торончук, П.І. Крайній. Чернівці : Технодрук, 2024. С. 300–303.

11. Штефюк О.О. Принципи адміністративної процедури як основа реалізації публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування в Україні. Стандарти належного адміністрування: європейські підходи та впровадження в Україні : збірник тез за матеріалами панельної дискусії VIII Харківського міжнародного юридичного форуму (25 вересня 2024 р.). – Харків : НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2024. С. 131–138.

12. Штефюк О.О. Особливості публічно-сервісних повноважень органів місцевого самоврядування Румунії. Молодіжна наука заради миру та розвитку. Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (12-14 грудня 2024 року, м. Чернівці). Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. С. 167–171.

13. Солодан К.В., Штефюк О.О. Особливості надання електронних адміністративних послуг. Публічна влада в умовах режиму воєнного стану: виклики, рішення, європейський вектор. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (10 квітня 2025 року): електр. збірник / Ред. кол.: О. Васильченко, П. Діхтієвський, Т. Дідич, О. Банчук, Т. Коломоєць, І. Гаєвський, Р. Усенко, В. Пашинський, Г. Дубов, В. Яцуба; за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора Петра Діхтієвського. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. С. 52–54. (Особистий внесок: Штефюк О.О. збирав, обробляв, упорядковував первинну інформацію яка стосується об'єкта наукового дослідження – електронних адміністративних послуг, аналізував інформацію, формулював висновки; Солодан К.В. здійснила аналіз теоретичного та правозастосовного матеріалу щодо особливостей адміністративної процедури надання електронних адміністративних послуг).

**Наукові праці, які додатково відображають
наукові результати дисертації:**

1. Shtefiuck O. Peculiarities of the legal regulation of public-service powers of local self-government bodies in the European Union member states. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2025. №2. P. 160–168. ISSN 1339-7915.

Результати дисертаційного дослідження повною мірою відображені у зазначених вище публікаціях. Завдання сформульовано та поставлено науковим керівником. Усі науково значимі результати отримані автором особисто, але за погодженням і під керівництвом наукового керівника.

На підставі аналізу тексту дисертаційної роботи, наукових праць Штефюка О.О. та Протоколу контролю оригінальності дослідження (антиплагіатна інтернет-система Turnitin) встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

9. Апробація матеріалів дисертації.

Результати дисертаційного дослідження Штефюка О.О. обговорювалися на засіданнях кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та апробувалися на 10 круглих столах, форумах та науково-практичних конференціях: Круглий стіл «Гарантії та забезпечення прав людини в Україні: становлення, розвиток та перспективи», присвячений Міжнародному дню прав людини (м. Харків, 4 грудня 2022 р.), Міжнародна науково-практична конференція «Забезпечення прав людини в умовах воєнного стану в Україні (м. Київ, 15 грудня 2022 року), Круглий стіл «Трансформація законодавства в умовах воєнного стану та післявоєнного часу: стан та перспективи» (м. Харків, 17 березня 2023 р.), Круглий стіл «Еволюція доктрини адміністративного права в Україні», присвячений 30-ти річчю Національної академії правових наук України (м. Харків, 19 травня 2023 р.), VI Міжнародний правничий форум «Права людини та публічне врядування в сучасних умовах» (м. Чернівці, 9 червня 2023 р.), Міжнародна науково-практична конференція «Публічна влада: проблеми

реалізації повноважень в умовах воєнного стану та відбудовного періоду (м. Київ, 22 лютого 2024 року), VII Міжнародний правничий форум «Права людини та публічне врядування в сучасних умовах» (м. Чернівці, 28 травня 2024 р.), Панельна дискусія VIII Харківського міжнародного юридичного форуму «Стандарти належного адміністрування: європейські підходи та впровадження в Україні» (м. Харків, 25 вересня 2024 р.), III Міжнародна науково-практична конференція «Молодіжна наука заради миру та розвитку» (м. Чернівці, 12-14 грудня 2024 р.), II Міжнародна науково-практична конференція «Публічна влада в умовах режиму воєнного стану: виклики, рішення, європейський вектор» (м. Київ, 10 квітня 2025 року). Всі тези круглих столів, форумів та науково-практичних конференцій опубліковані.

10. Оцінка мови та стилю дисертації.

Дисертаційне дослідження Штефюка О.О. є завершеною кваліфікаційною науковою працею за результатами якого одержано нові науково обґрунтовані результати, що свідчить про досягнення поставленої у роботі мети.

Структура дослідження обумовлене сформульованою дослідником метою та поставленими завданнями. Дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів які включають в себе вісім підрозділів, висновків до кожного із розділів, загальних висновків та списку використаних джерел.

11. Відповідність змісту дисертації спеціальності галузі знань, з якої вона подається до захисту.

Дисертаційна робота Штефюка О.О. за своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною, теоретичною й прикладною значимістю відповідає галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право. Здобувачем повністю виконано освітню і наукову складові освітньо-наукового рівня вищої освіти.

12. Дотримання нормативних вимог щодо оформлення дисертації.

Дисертація Штефюка Олександра Олександровича на тему: «Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: теоретико-прикладний аспект», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії (РІО) за спеціальністю 081 Право, відповідає всім вимогам, встановленим Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення

разової Спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ №507 від 03.05.2024 р.), Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом МОН України від 12.01.2017 р. №40 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОН України №759 від 31.05.2019 р.).

13. Рекомендація до захисту дисертації.

Дисертаційна робота Штефюка Олександра Олександровича «Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: теоретико-прикладний аспект», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право, за її актуальністю, науково-теоретичним рівнем, новизною постановки і розв'язання проблеми, практичним значенням отриманих результатів відповідає вимогам п. 6 - 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 (зі змінами, - внесеними згідно з Постановою КМУ №507 від 03.05.2024 р.).

За результатами публічної презентації результатів дисертації та їх обговорення на засіданні кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича №9 від 17.02.2026 р., дисертацію Штефюка Олександра Олександровича «Публічно-сервісні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: теоретико-прикладний аспект» рекомендовано до захисту в разовій спеціалізованій раді для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Дата: 17 лютого 2026 р.

**Голова кафедрального засідання,
доктор юридичних наук, професор
професор кафедри публічного права**

Віталій ВДОВІЧЕН

ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

Васілдучо
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

Довровська І. С.